

การอภิปรายและการตีความหมาย

จุดมุ่งหมายสำคัญของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความทะเยอทะยานของเด็กวัยรุ่นไทย ความสนใจตนเองและความสนใจผู้อื่น ความต้องการที่จะเห็นสังคมเจริญขึ้นและความต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้นของเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลาง และชั้นต่ำ

ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายออกเป็น ๓ ตอน คือ

๑. วิเคราะห์ความแตกต่างในเรื่องความทะเยอทะยาน
๒. วิเคราะห์ความแตกต่างในเรื่องความสนใจตนเองและความสนใจผู้อื่น
๓. วิเคราะห์ความแตกต่างในเรื่องความต้องการที่จะเห็นสังคมเจริญขึ้นและความต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้น

การวิเคราะห์ความแตกต่างในความทะเยอทะยานของเด็กวัยรุ่นไทย

๑. ระหว่างเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ พบว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางเพียงเรื่องเดียว คือความต้องการที่อยากจะรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ นอกจากนั้นเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำทั้งสิ้น ซึ่งได้แก่การอยากมีความสุขพอใจในชีวิต อยากเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำงานต่างๆ ที่กระทำอยู่ อยากทำสิ่งต่างๆ ที่ทำให้บิคาบารคาภาคภูมิใจ อยากเสียสละเพื่อความสุขของผู้อื่น อยากมีเวลาพักผ่อนและหาความสุขสนุกสนานในชีวิต อยากอ่านหนังสือที่คิดๆ ไม่อยากทำตนให้เป็นภาระของผู้อื่น อยากมีสุขภาพดี อยู่เสมอ อยากปฏิบัติงานที่ตนถนัดและเร้าใจ อยากท่องเที่ยวเดินทาง อยากใช้ชีวิตที่ไกลเคียงกับธรรมชาติ อยากศึกษาค้นคว้าหรือคิดค้นสิ่งแปลกใหม่หรือประดิษฐ์คิดค้นให้ประโยชน์ อยากประสบความสำเร็จในด้านการแสดง อยากเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง อยากเป็นผู้นำในชุมชน อยากเขียนเรื่องร้อยแก้ว ร้อยกรองที่คิดๆ และอยากมีชื่อเสียงทางด้านดนตรี ซึ่งกล่าวโดยทั่วไปแล้ว

เด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ

การที่เด็กซึ่งมาจากครอบครัวชั้นต่ำมีความทะเยอทะยานต่ำกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางนั้น อาจเป็นเพราะสถานะทางเศรษฐกิจที่เป็นสิ่งกีดขวางมิให้เด็กเหล่านั้นมีความทะเยอทะยาน มุ่งหวังสูง ความต้องการในแต่ละเรื่อง อาทิเช่น อยากมีความสุขความพอใจในชีวิต อยากมีเวลาพักผ่อน และหาความสุขสนกสนานในชีวิต อยากท่องเที่ยวเดินทางเหล่านั้นแล้วแต่ต้องการปัจจัยทางด้านการเงินแทบทั้งสิ้น จึงทำให้เด็กวัยรุ่นเหล่านั้นมีความต้องการ ความมุ่งหวัง ตลอดจนมีความทะเยอทะยานต่ำกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลาง การวิจัยนี้สอดคล้องตอกันกับการวิจัยของ แครี่สัน (Carrison, 1956)^{๕๐} แอนเคสันและโดแวน (Anderson and Douvan, 1958)^{๕๑} โบว์แมนและแมทธิว (Bowman and Mathew, 1958)^{๕๒} และ เบอร์ชินาล (Burchinal, 1961)^{๕๓} ซึ่งพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางหรือที่มีฐานะในทางเศรษฐกิจระดับกลางจะมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กที่มีฐานะในทางเศรษฐกิจระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม การศึกษาที่เด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางในด้านการที่เด็กเหล่านั้นจะรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะนั้นก็เป็นลักษณะที่ค ซึ่งอาจแสดงถึงลักษณะความซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือ

๒. ระหว่างเด็กวัยรุ่นชายและหญิงมีลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอยู่รวม ๒ เรื่อง

^{๕๐} Carrison, op.cit., pp. 227-228.

^{๕๑} Jersild, op.cit., p.229.

^{๕๒} Storm, op.cit., p.164.

^{๕๓} Russell, op.cit., p.446.

ด้วยกัน ซึ่งเด็กวัยรุ่นชายมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงอยู่ ๕ เรื่อง คือต้องการได้รับการยกย่อง และยอมรับนับถือจากผู้อื่น อยากรักษาชื่อเสียงของทุกคน และอยากเสียสละเพื่อความ สุขของผู้อื่น ตลอดจนอยากเป็นคนที่รับผิดชอบในการทำงานเมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น และอยากทำงาน สบาย ๆ การที่เด็กวัยรุ่นชายมีความต้องการในเรื่องนี้สูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงนั้น อาจแสดงให้เห็น ได้ว่าลักษณะของเพศชายในสังคมไทยเรามีความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือสูงกว่าเพศหญิง มีการเสียสละและเป็นผู้รับผิดชอบในการทำงาน และขอคำสั่งเกณฑ์ประการหนึ่งก็คือ เด็กวัยรุ่นชาย ต้องการที่จะทำงานสบาย ๆ มากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ซึ่งถ้าจะเนื่องมาจากความต้องการที่จะเป็น เจ้าคนนายคน เพราะในสังคมไทยนั้นยกย่องการเป็นเจ้านาย และนิยมการทำงานสบาย ๆ หนึ่งอยู่ กับโต๊ะไม้นิยมการทำงานหนัก ส่วนเด็กวัยรุ่นหญิงนั้นมีความต้องการที่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นชายเพียง เรื่องเดียว คืออยากใช้ชีวิตใกล้เคียงธรรมชาติ คงเนื่องมาจากหญิงเป็นเพศที่รักความสงบ จาก การวิจัยจึงกล่าวได้ว่าเด็กวัยรุ่นชายมีความทะเยอทะยานมากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง โฮลท์ (Holt, 1964) กล่าวว่าการที่เด็กวัยรุ่นชายมีความทะเยอทะยานมากกว่าหญิงนั้น เนื่องมาจากชาย ต้องการความสัมฤทธิ์ผลมากกว่าหญิง ผู้วิจัยเห็นด้วยกับความคิดเช่นนี้เพราะเด็กวัยรุ่นชายจะต้อง เป็นผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต จะเป็นผู้นำในครอบครัวตามความเชื่อถือของสังคมไทย จะต้องทำหน้าที่ เลี้ยงดูและรับผิดชอบต่อบุคคลในครอบครัว จึงต้องมีความทะเยอทะยานสูงกว่าหญิง และเป็นไปได้ว่า ชายจะมีความทะเยอทะยานที่สูงเกินความสามารถของตนเองมากกว่าหญิง

๓. ระหว่างเด็กวัยรุ่นชายและหญิงที่มาจากครอบครัวชนกลางนั้น ก็พบว่าเด็กวัยรุ่นชายจะ มีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงรวม ๓ เรื่องด้วยกัน คือ ความต้องการเสียสละเพื่อความ สุขของบุคคลอื่น อยากทำงานสบาย ๆ อยากเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการเงินและการค้า ส่วนเด็กวัยรุ่นหญิงมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นชายเพียงเรื่องเดียว คือ ต้องการที่จะท่องเที่ยวเล่น

๕๘
Holt, R.R. "Level of Aspiration or Defense." Journal of Experimental Psychology, 36(1946), 398-416.

ทาง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ตรงกับผลการวิจัยของ ปรียาพร พวงอิศวร^{๕๕} ที่ว่า นิสิตหญิงมีความต้องการท่องเที่ยวเดินทางมากกว่าชายอย่างมีนัยสำคัญ การที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของสังคมไทยแต่โบราณ มีการเข้มงวดกวดขันเอาใจใส่เด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย ไม่ค่อยให้โอกาสออกไปเที่ยวตามลำพัง เกรงจะมีอันตรายหรือเกิดความเสียหายขึ้นได้ เป็นเหตุให้เด็กหญิงมีความพยายามที่จะกินนและหาทางออกไปหาประสบการณ์ที่ตนเองไม่เคยมีมาก่อน

๔. ระหว่างเด็กวัยรุ่นชายและหญิงที่มาจากครอบครัวชนค้ำ พบว่าเด็กวัยรุ่นชายมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงอยู่ ๔ เรื่อง คือ มีความต้องการที่จะได้รับการยกย่องยอมรับและนับถือจากผู้อื่น อยากปฏิบัติงานที่ตนเองและเราใจ อยากท่องเที่ยวเดินทาง และอยากประสบความสำเร็จในการเป็นนักแสดง เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กวัยรุ่นชายที่มาจากครอบครัวชนกลางและชนค้ำ ต้องการที่จะได้รับการยกย่องและยอมรับนับถือจากผู้อื่นมากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ทั้งนี้คงเนื่องมาจากเป็นสิ่งที่คาดหวังว่าชายจะต้องให้การปกป้องดูแลหญิงและคนอื่น ๆ ในครอบครัว ส่วนทางด้านการอยากจะทำปฏิบัติงานที่ตนเองเราใจ อยากท่องเที่ยวเดินทางนั้นเป็นลักษณะทางธรรมชาติของชายที่ชอบเรื่องตื่นเต้นเร้าใจ และชอบเผชิญภัยมากกว่าหญิง เป็นธรรมชาติ แต่เป็นที่น่าสนใจว่าเด็กชายที่มาจากครอบครัวชนค้ำสนใจที่จะเป็นนักแสดง ในขณะที่เด็กวัยรุ่นชายที่มาจากครอบครัวชนกลางสนใจอยากจะเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการค้า สำหรับเด็กวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวชนค้ำมีความทะเยอทะยานสูงกว่าชายอยู่ ๓ เรื่อง คือ ต้องการที่จะเข้าร่วมในพิธีกรรมทางศาสนา อยากสร้างงานศิลปะที่ดี ๆ อยากเขียนเรื่องดี ๆ เช่น ร้อยแก้วและร้อยกรองต่าง ๆ การวิจัยในครั้งนี้ตรงกับผลการวิจัยของ เทอร์แมนและไมล์ (Terman and Miles, 1936)^{๕๖} ว่าหญิงมีความสนใจทางศาสนามากกว่าชาย นอกจากนี้ พัทยา รักตะประจิตและคนอื่น ๆ ก็พบ

^{๕๕} ปรียาพร, เรื่องเดิม, หน้า ๔๐ - ๔๑.

^{๕๖} Hilgard, *op.cit.*, p.113.

^{๕๗} สถาบันวิจัยทางสังคมศาสตร์, "อยุธยา." วารสารสังคมศาสตร์ฉบับพิเศษ (กรกฎาคม, ๒๕๑๔), หน้า ๓๐๖ - ๓๐๗.

ว่า ชาวบ้านหรือราษฎรของไทยมีความสนใจมาทำบุญตักบาตรน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปรากฏว่าชายมาทำบุญตักบาตรน้อยกว่าหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ชายไม่สนใจการทำบุญมากเท่ากับผู้หญิง นอกจากหญิงจะสนใจในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนามากกว่าชายแล้ว ยังได้สนใจทางศิลปการแต่งเรื่องราวต่าง ๆ มากกว่าชาย การวิจัยของ เทอร์แมนและไมล และผลการวิจัยของ โฮลลิงวอร์ทและบุเลอร์ (Hollingworth and Buhler, 1959) ได้พบว่าหญิงมีความสนใจทางคานศิลป์และการประพันธ์มากกว่าชายเช่นเดียวกัน

๕. ระหว่างเด็กวัยรุ่นชายที่มาจากครอบครัวชนกลางและชนต่ำนั้น ปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นชายที่มาจากครอบครัวชนกลางมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นชายที่มาจากครอบครัวชนต่ำ ในทุกเรื่องอย่างมีนัยสำคัญ เช่น อยากมีฐานะทางการเงินดี อยากเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสายวิชา หรืองานที่ทำอยู่ อยากเสียสละเพื่อความสุขของผู้อื่น อยากมีเวลาสำหรับพักผ่อนและหาความสุขสนุกสนานในชีวิต อยากเป็นคนที่น่าสนใจและเข้าร่วมในกิจกรรมในทางศาสนา อยากหางานสบาย ๆ อยากใช้ชีวิตใกล้เคียงกับธรรมชาติ อยากเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง อยากเป็นผู้นำในชุมชน อยากเขียนเรื่องดี ๆ อยากมีชื่อเสียงทางคานคณตรี อยากเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการเงินและการค้า อยากช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความลำบาก อยากได้รับการยกย่องและนับถือจากผู้อื่น ไม่อยากทำตัวให้เป็นภาระกับผู้อื่น อยากคิดค้นหรือประดิษฐ์คิดแปลงสิ่งผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ให้เป็นประโยชน์ และอยากสร้างงานทางคานศิลป์ที่ดี ๆ เช่นงานทางคานจิตรกรรม สิ่งที่น่าสังเกตมากที่สุดก็คือ เด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชนกลางทั้งหมดมีฐานะทางการเงินดีอยู่แล้วก็ยังมีฐานะทางการเงินดีขึ้นมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชนต่ำอีก ซึ่งนับว่าน่าสนใจเป็นอย่างมาก ควรที่จะให้มีการวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อนี้กันอีกต่อไป

^{๕๔} Hilgard, loc.cit.

^{๕๕} Justin Piconas, and others, Human Development, A Science of Growth (New York: McGraw-Hill Book Co., Inc., 1959), p. 260.

๖. ระหว่าง เด็กวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ พบว่าเด็กวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำอย่างมีนัยสำคัญในเรื่อง อยากรับการปฏิบัติธรรมในทางศาสนา อยากรู้เวลาพักผ่อนหาความสุขสนุกสนานในชีวิต อยากรอานหนังสือที่ค ๆ อยากรับการยกย่องและยอมรับนับถือจากผู้อื่น อยากรับปฏิบัติงานที่คั่นเตนและเร้าใจ อยากรู้อิสระในการดำรงชีวิต อยากรู้ความสุขความพอใจในชีวิต อยากรท่องเที่ยวเดินทาง อยากรู้ชีวิตที่ไกลเคียงธรรมชาติ อยากรู้เป็นนักกีฬาที่มชื่อเสียง ฝอยการทำตัวให้เป็นภาระกับผู้อื่น และอยากรทำงานสบาย ๆ พร้อมทั้งอยากรู้ความสงบสุขในบั้นปลายของชีวิตอีกด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าเด็กวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ จากผลของการวิจัยนี้ทำให้ได้ทราบว่าเด็กวัยรุ่นในเมืองไทยที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับกลางจะมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ และเด็กวัยรุ่นชายจะมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง

การเปรียบเทียบความแตกต่างในความสนใจตนเองและสนใจผู้อื่นของเด็กวัยรุ่นไทย

๑. ในเรื่องของความสนใจตนเองของเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ พบว่า ลักษณะหนึ่งของเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางก็คือ จะมีลักษณะเห็นตนเองเป็นศูนย์กลาง (Self-Centered) มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ มักจะต้องการที่จะคึงผู้อื่นให้เข้ามาเกี่ยวข้องกับตนเองมากกว่าที่จะนำตนเองไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่น เช่น เด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางอยากให้อ่อนเห็นวาคตนเองเป็นคนค้ อยากรู้ภรรยาหรือสามีค้ อยากรู้บุตรธิดาอยู่ในโอวาท อยากรู้ให้อ่อนเห็นความสามารถและสนับสนุน และอยากรู้ให้อ่อนรักใคร่ไว้วางใจ ลักษณะค้กลาวนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางคองขางจะเป็นคนเห็นตนเองเป็นศูนย์กลางมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ แตกมส่วนค้อยางในขอทว่า เด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางนั้นยังมีความคองการที่จะมองผู้อื่นในแง่ค้ อยากรู้เป็นผรวมงานค้ค้ สำหรับความสนใจตนเองนั้นเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความสนใจตนเองมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำในทุก ๆ เรื่อง

๒. การเปรียบเทียบความแตกต่างในความสนใจตนเองของเด็กวัยรุ่นชายและหญิงนั้นไม่

พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแต่ประการใด ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าคำถามมีเพียง ๗ หัวข้อและมีลักษณะเป็นคำถามกว้าง ๆ ซึ่งเพศชายและเพศหญิงต่างมีความต้องการตรงกัน

๓. การเปรียบเทียบความสนใจของเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนกลางและชนต่ำพบว่า เด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนกลางมีความสนใจอ่อนมากกว่าเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนต่ำอย่างมีนัยสำคัญในเรื่อง อยากทำตัวให้เป็นที่รักใคร่ของผู้อื่น อยากรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ยังอยากเห็นผู้อื่นแสดงความสามารถแห่งตนด้วย จะเห็นได้ว่าเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนกลางนั้นมีความสนใจตนเองและในขณะเดียวกันก็ยังมีความสนใจผู้อื่นมากกว่าเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนต่ำอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย ทั้งนี้จึงมีแนวโน้มที่สามารถเชื่อได้ว่าลักษณะดังกล่าวของเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนกลางนั้นจะเป็นเหตุเพิ่มความรอบรู้โลกกว้างขวางมากกว่าเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนต่ำ เฮอรลอค (Hurlock) ได้ให้เหตุผลว่า เด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนกลางและชั้นสูงเหล่านั้นไม่ตองมีภาระมาก ตรงกันข้ามกับเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนต่ำ ไม่ค่อยจะมีเวลาที่จะไปสนใจเรื่องอื่น ๆ ได้ เพราะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพไปวันหนึ่ง ๆ ทำให้มีความสนใจตนเองและผู้อื่นน้อยกว่าเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนกลางเป็นธรรมดา

๔. การเปรียบเทียบความแตกต่างในความสนใจผู้อื่นของเด็กรุ่นชายและหญิง ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจเนื่องมาจากเด็กรุ่นชายและหญิงมีความสนใจผู้อื่นเท่าเทียมกันไม่แตกต่างกันมากนัก

๕. การเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องความสนใจตนเองและความสนใจผู้อื่นของเด็กรุ่นที่มาจากครอบครัวชนกลางและชนต่ำ สำหรับเด็กที่มาจากครอบครัวชนกลางนั้นปรากฏว่ามีความสนใจตนเองมากกว่าสนใจผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทุก ๆ เรื่อง เช่น อยากให้ผู้อื่นเห็นความสามารถและสนับสนุนมากกว่าที่จะอยากเห็นผู้อื่นแสดงความสามารถ อยากให้บุคคลอื่นในโอวาทมากกว่าที่จะอยากเป็นบุคคลที่คาดหวัง อยากให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเองเป็นคนดีมากกว่าที่จะอยากเห็นผู้อื่น

๖๐

Hurlock, op.cit., p.480.

เป็นคนดี ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่ถนัดตนเองเป็นศูนย์กลาง (self-centered) หรือการมีลักษณะเห็นแก่ตัวอยู่ในทุก ๆ เรื่อง ซึ่งตรงกันข้ามกับเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชนชั้นต่ำที่มีลักษณะสนใจผู้อื่นมากกว่าสนใจตนเอง อยากเป็นภรรยาหรือสามีที่มากกว่าอยากจะมีภรรยาหรือสามีที่ดี อยากมองผู้อื่นในแง่ดีมากกว่าอยากให้อื่นเห็นว่าตนเองเป็นคนดี และอยากเป็นคู่ร่วมงานกับผู้อื่นได้มากกว่าอยากมีคู่ร่วมงานที่ดี ลักษณะเช่นนี้แสดงถึงความไม่เห็นแก่ตัวมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (altruistic) คิดอะไรโดยไม่นึกถึงตนเอง นึกถึงผู้อื่นมากกว่านับว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชนชั้นต่ำมีลักษณะที่สังคมชื่นชมและปรารถนาอย่างยิ่งในปัจจุบัน

๖. การเปรียบเทียบความสนใจตนเองและความสนใจผู้อื่นของเด็กวัยรุ่นชายไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญใด ๆ แต่สำหรับเด็กวัยรุ่นหญิงนั้นมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในค่านิยมที่อยากจะเป็นภรรยาที่มากกว่าต้องการจะมีสามีที่ดี เหตุที่เด็กหญิงเลือกความต้องการที่จะเป็นภรรยาที่ดีซึ่งเป็นความสนใจผู้อื่น อาจเนื่องมาจากว่าหญิงมีค่านิยมของตนเองในเรื่องการแต่งงานที่หญิงจะต้องกระทำตนเป็นภรรยาที่ดี สามีเปรียบเป็นช่างเท้าหนาเป็นเสาเข็มเลี้ยงครอบครัว ตนเองเป็นเท้าหลังต้องเอาใจใส่สามี ทำตนเป็นภรรยาที่ดีอยู่ในโอวาทของสามีเป็นอย่างดี ซึ่งไซมอนด์และเจนสัน (Symonds and Jensen, 1961) ได้ศึกษาพบว่า หญิงมีความปรารถนาที่จะหาความมั่นคงจากชีวิตการแต่งงานไม่ใช่จากอาชีพ ทั้งนี้จึงให้ความสำคัญของการที่จะเป็นภรรยาที่ดีดังกล่าวไว้

ส่วน โควแวนและแอนเคดสัน (Douvan and Adelson, 1958) ได้พบว่าเด็กวัยรุ่นชายเลือกอาชีพเป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่เด็กวัยรุ่นหญิงเลือกการแต่งงาน ด้วยเหตุนี้ชายจึงเบนความสนใจไปที่อาชีพการงานมากกว่าที่จะสนใจในเรื่องการเป็นสามีที่ดี เหมือนดังกับหญิงที่ต้องการเป็นภรรยาที่ดี

^{b๑} Percieal M. Symonds, and Arthur R. Jensen, From Adolescent to Adult (New York: Columbia University Press, 1961), p. 113.

^{b๒} Pikanas, op.cit., pp. 258-259.

การเปรียบเทียบความต้องการที่จะเห็นสังคมเจริญขึ้น กับความต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้น

๑. เปรียบเทียบความต้องการที่จะเห็นสังคมเจริญขึ้นของเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ ปรากฏว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความต้องการที่จะให้สังคมเจริญขึ้นมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำอย่างมีนัยสำคัญทุก ๆ ด้านคือ อยากให้ประชาชนมีการกินที่อยู่ค้ำงานทำ และอยากให้สังคมเจริญกว่าที่เป็นอยู่ สาเหตุแห่งความแตกต่างในค่านิยมการกินที่อยู่ค้ำงานทำของเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำในการที่จะให้สังคมเจริญขึ้นนี้อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุที่ว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางได้มีโอกาสพบเห็นและมีประสบการณ์มากพอสมควรก็อยากที่จะให้สังคมเจริญยิ่งขึ้น และอยากให้ประชาชนส่วนใหญ่มีการกินที่อยู่ค้ำงานทำ ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำเนื่องจากมีความเป็นอยู่อย่างลำบากนั้นมีความปรารถนาจะให้ฐานะของตนเองและสังคมเจริญขึ้นเช่นกัน แต่มีโอกาสได้น้อยมากเมื่อเทียบกับเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำจำเป็นต้องต้องคำนึงถึงความอยู่รอดของตนเองอยู่ก่อนเสมอ จึงมักต้องชวนหาหนทางที่จะช่วยให้ตนเองอยู่รอดเสียก่อนจนไม่มีเวลาพอที่จะไปมองคุณภาพการอื่น ๆ ใต้อย่างกว้างขวางเช่นบุคคลในระดับอื่น ๆ

๒. เปรียบเทียบความต้องการที่จะเห็นสังคมเจริญขึ้นของเด็กวัยรุ่นชายและหญิง ปรากฏว่าทั้งสองเพศมีความต้องการที่จะให้สังคมเจริญขึ้นเท่า ๆ กัน และไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากคำถามที่ใช่เป็นคำถามแคบ ๆ เพียง ๕ ข้อ ไม่กว้างขวางจึงอาจทำให้เด็กวัยรุ่นชายและหญิงให้คำตอบในข้อนี้เท่า ๆ กันไม่แตกต่างกันมาก

๓. เปรียบเทียบความต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้นของเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ ปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้นและอยากมีส่วนช่วยให้ประชาชนมีความเสมอภาคมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญอยู่ ๒ เรื่อง ตรงข้ามกับเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำที่มีความต้องการก็จริงแต่ต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางทุก ๆ เรื่อง เป็นที่น่าสนใจที่ควรจะทำการศึกษาถึงบุคคลิกภาพทัศนคติ และความสนใจของเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำอย่างละเอียดต่อไป

๔. เปรียบเทียบความต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้นของเด็กวัยรุ่นชายและหญิง ปรากฏว่า เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงให้ความสนใจที่ต่อการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้นเท่า ๆ กัน นั่นคือไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าทั้งสองเพศต่างก็มี ความต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้นเท่า ๆ กัน

๕. เปรียบเทียบความต้องการที่จะเห็นสังคมเจริญขึ้นของเด็กวัยรุ่นที่มาจากรอบครัวชั้น กลางและชั้นต่ำ พบว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากรอบครัวชั้นกลางมีความต้องการอยากให้ประชาชนมี การกินคือยืมงานทำมากกว่าจะต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้ประชาชนมีการกินคือยืมงานทำ ทั้งนี้ อาจ เนื่องมาจากเหตุว่าการที่ปรารถนาจะมีส่วนช่วยให้ใคร ๆ ยืมกินยืมงานทำนั้นทำได้ยากกว่าความ ปรารถนาที่จะเห็นคนมีการกินคือยืมงานทำ เด็กวัยรุ่นเหล่านี้จึงเลือกทางความต้องการที่จะเห็นสัง- สมการเจริญขึ้นมากกว่าต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้น

๖. เปรียบเทียบความแตกต่างในความต้องการที่จะเห็นสังคมเจริญขึ้น กับความต้องการที่ จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้นของเด็กวัยรุ่นชายและหญิง พบว่ามีความต้องการที่จะเห็นสังคมเจริญ ขึ้นและความต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้นคล้ายคลึงกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำ- คัญ

จากผลการวิจัยในเรื่องนี้บ่งชี้ว่าเป็นที่น่ายินดีที่เด็กวัยรุ่นไทยต่างก็มีความปรารถนาที่จะ เห็นสังคมเจริญขึ้น กับต้องการที่จะมีส่วนช่วยให้สังคมเจริญขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่านอกจากว่าอยาก จะเห็นสังคมเจริญขึ้นแล้วยังมีความต้องการที่จะช่วยให้สังคมเจริญขึ้นอีกด้วย